SLOADO
SLOVENSKA ANTIDOPING ORGANIZACIJA
SLOVENIAN ANTI-DOPING ORGANISATION

wada

Svetovni protidopinški kodeks

Mednarodni standardi za izobraževanje

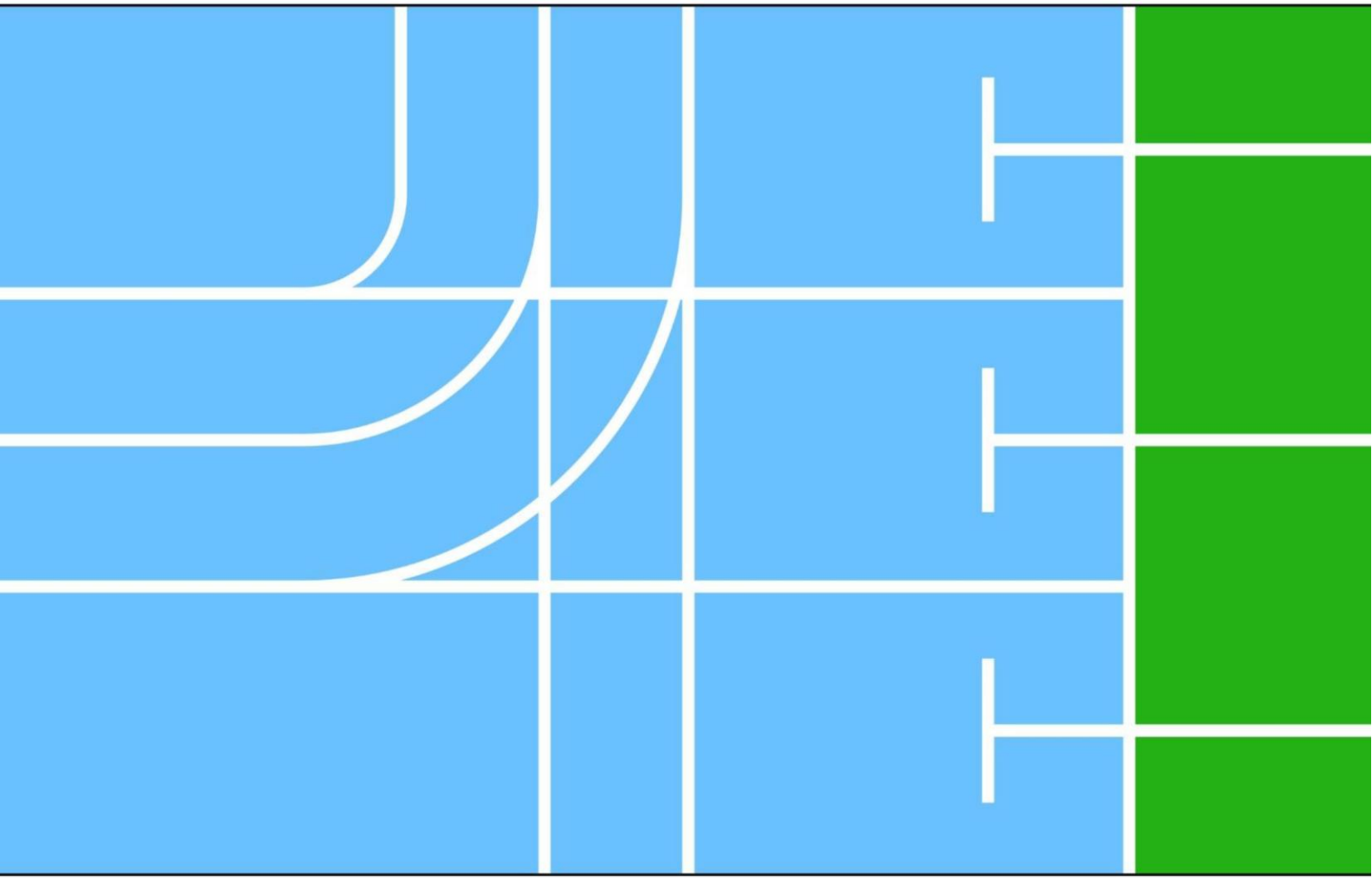

2027

Mednarodni standardi* za *izobraževanje

Mednarodni standardi za *izobraževanje* Svetovnega protidopinškega *kodeksa* so obvezni *Mednarodni standardi*, ki so se razvili kot del Svetovnega protidopinškega programa. Oblikovani so bili ob posvetovanju s *podpisnicami*, javnimi organi, *športniki* in drugimi ustreznimi deležniki.

Mednarodne standarde za *izobraževanje* je prvič sprejel in odobril izvršni odbor *WADA* 7. novembra 2019 na peti Svetovni konferenci o dopingu v športu v Katovicah. Spremenjena različica, ki jo je odobril izvršni odbor *WADA* 5. decembra 2025 na šesti Svetovni konferenci o dopingu v športu v Busanu, bo začela veljati 1. januarja 2027.

Zaradi praktičnosti je v besedilu uporabljen samo moški spol in velja popolnoma enakovredno tudi za ženski spol. V primeru razlik med slovenskim prevodom in izvirnikom v angleški ali francoski verziji, velja izvirnik v angleški verziji!

Izdajatelj:

Svetovna protidopinška agencija
Stock Exchange Tower 800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Montreal, Quebec, Kanada
H3C 0B4

www.wada-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232
Faks: +1 514 904 8650
E-naslov: code@wada-ama.org

Vsebina

PRVI DEL: UVOD, NAMEN, DOLOČBE *KODEKSA*, *MEDNARODNI STANDARDI* IN RAZLAGA 5

1.0 Uvod in področje uporabe 5

2.0 Namen, cilj in ključna načela 6

2.1 Cilji 6

2.2 Ključna načela 6

3.0 Določbe *Kodeksa* in razlaga 7

3.1 Določbe *Kodeksa* 7

3.2 Razlaga 7

DRUGI DEL: STANDARDI ZA PROGRAME *IZOBRAŽEVANJA* 9

4.0 Pregled 9

5.0 Analiza športnega sistema 9

5.1 Izvedba analize športnega sistema 9

6.0 Ustanovitev skupine za izobraževanje 10

6.1 Skupina za *izobraževanje – športniki* 10

6.2 Skupina za *izobraževanje – spremljevalno osebje športnika* 11

6.3 Skupina za *izobraževanje* – drugi 12

7.0 Izobraževalci 12

7.1 Zaposlovanje izobraževalcev 12

7.2 Usposabljanje in ocenjevanje izobraževalcev 12

7.3 Akreditacija in ponovna akreditacija izobraževalcev 13

8.0 Razvoj programa *izobraževanja* 13

8.1 Učni načrt 13

8.2 Viri 14

8.3 Uporaba raziskav 14

8.4 Dokumentiranje programa *izobraževanja* 15

9.0 Izvajanje programov *izobraževanja* 15

9.1 Razvoj letnega načrta *izobraževanja* 15

9.2 Opredelitev dejavnosti *izobraževanja* 15

9.3 Prilagajanje vaših dejavnosti *izobraževanja* posameznim udeležencem v *izobraževanju* 16

9.4 Dokumentiranje načrta *izobraževanja* 16

10.0 Usklajevanje izvajanja *izobraževanja* 16

10.1 Deljenje načrta *izobraževanja* 16

10.2 Sodelovanje z drugimi ali dodeljevanje nalog drugim ... 17
10.3 Priznanje predhodnega znanja ... 17
11.0 *Izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo* ... **17**
11.1 *Mednarodne prireditve* ... 18
11.2 *Nacionalne prireditve* ... 18
12.0 Spremljanje in ocenjevanje ... **18**
12.1 Spremljanje načrta *izobraževanja* ... 18
12.2 Ocenjevanje učenja ... 19
12.3 Ocenjevanje programa *izobraževanja* ... 19
12.4 Ocenjevanje vpliva ... 20
TRETJI DEL: VLOGE IN OBVEZNOSTI *PODPISNIC* IN DRUGIH ... **21**
13.0 Pregled ... **21**
14.0 Vloge in obveznosti *podpisnic* ... **21**
14.1 *Nacionalne protidopinške organizacije* ... 21
14.2 Mednarodne zveze ... 22
14.3 *Organizatorji velikih prireditev* ... 22
14.4 *Nacionalni olimpijski komiteji*/*nacionalni paralimpijski komiteji* ... 23
15.0 Vloge in obveznosti drugih ... **23**
15.1 *Športniki* in *spremljevalno osebje športnika* ... 23
15.2 Nacionalne zveze ... 24
15.3 Vlade ... 24
15.4 *Regionalne protidopinške organizacije* ... 24
15.5 *Svetovna protidopinška agencija* (*WADA*) ... **24**
ČETRTI DEL: ODGOVORNOST ... **26**
16.0 Odgovornost ... **26**
DODATEK 1: DEFINICIJE ... **28**
I. Definirani izrazi iz *Kodeksa*, ki se uporabljajo v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje* ... 28
II. Definirani izraz iz *Mednarodnih standardov* za skladnost *podpisnic* s *Kodeksom*, ki se uporablja v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje* ... 31
III. Definirani izrazi, specifični za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje* ... 32
IV. Definirani izrazi iz *Mednarodnih standardov* za *upravljanje z rezultati*, ki se uporabljajo v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje* ... 33
V. Definirani izraz iz *Mednarodnih standardov* za *testiranje*, ki se uporablja v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje* ... 33

PRVI DEL: UVOD, NAMEN, DOLOČBE *KODEKSA* IN RAZLAGA

1.0 Uvod in področje uporabe

Mednarodni standardi za *izobraževanje* so obvezni sestavni del Svetovnega protidopinškega programa.

Znano je, da si velika večina *športnikov* želi, da bi tekmovali čisti, da se nimajo namena dopingirati in da imajo pravico do poštenega tekmovanja.

Športniki imajo pravico do *izobraževanja*, kot je določeno v Aktu o pravicah športnikov na področju boja proti dopingu. *Športniki* in *spremljevalno osebje športnika* imajo pravico do *izobraževanja* v skladu s ciljem trajnostnega razvoja št. 4 OZN – kakovostno *izobraževanje*.

Protidopinške organizacije prispevajo k čistemu športu in morajo zagotoviti, da je *izobraževanje* osrednji del njihovih protidopinških programov, tako da so ti programi uravnoteženi in usmerjeni v preprečevanje.

Koristi *izobraževanja* ter skladnost s *Kodeksom* in *Mednarodnimi standardi za izobraževanje* so pomembne za *športnike*, *spremljevalno osebje športnika*, organizacije in integriteto športa. Te koristi lahko med drugim vključujejo:

- **Podpora *športnikom*.** Utrjevanje vrednot, poznavanje pravil, dostop do informacij in udeležba v izobraževanju lahko *športnikom* pomagajo razviti vedenja, ki jih potrebujejo za to, da trenirajo in tekmujejo čisti.

- **Zaščita dobrega počutja in zdravja *športnikov*.** Spoštovanje protidopinških pravil varuje zdravje *športnikov*, kar je temeljni razlog za obstoj *Kodeksa*. *Prepovedane snovi* in *prepovedani postopki* lahko zelo škodujejo zdravju.

- **Ohranjanje pravice do poštenega *tekmovanja*.** Izobraženi *športniki* in *spremljevalno osebje športnika* so bolje pripravljeni za to, da trenirajo in tekmujejo čisti, ravnajo skladno s športnim duhom in prispevajo k enakim pogojem za vse.

- **Krepitev ugleda čistosti.** *Športniki, spremljevalno osebje športnika* in organizacije, ki so izobraženi in ravnajo skladno s predpisi, ohranjajo svoj ugled in integriteto ter preprečujejo okrnjen ugled in dolgotrajne negativne posledice dopinga.

- **Spodbujanje poštene igre in integritete.** Z *izobraževanjem* se zagotavljajo enaki pogoji za vse in preprečuje doping. Pomaga ohranjati integriteto športnih *tekmovanj* z utrjevanjem vrednot poštene igre pri *športnikih* in *spremljevalnem osebju športnika*.

- **Pridobivanje zaupanja javnosti.** Skladnost s *Kodeksom* in *Mednarodnimi standardi* za *izobraževanje* krepi zaupanje javnosti v šport. Ko *športniki*, *spremljevalno osebje športnika* in organizacije spoštujejo protidopinška pravila, navijači in sponzorji zaupajo v verodostojnost rezultatov.

- **Spodbujanje globalne harmonizacije.** *Mednarodni standardi* za *izobraževanje* vzpostavljajo okvir, ki zagotavlja doslednost praks *izobraževanja* o čistem športu po vsem svetu za *športnike* in *spremljevalno osebje športnika*.

Cilja *izobraževanja*, ki je ena od strategij za preprečevanje dopinga, opredeljenih v poglavju Načela in nameni *Kodeksa*, sta spodbujanje vedenja, skladnega z vrednotami čistega športa, ter pomoč pri odvračanju *športnikov* in drugih *oseb* od dopinga.

Vloga *izobraževanja* se je v zadnjih letih razvila in vključuje usposabljanje ter poklicni razvoj strokovnjakov za protidopinške dejavnosti ali drugih vlog znotraj protidopinškega osebja. S tem se priznavata vse večja zapletenost protidopinškega sistema in potreba po *izobraževanju*, ki bo obstoječim in novim strokovnjakom omogočilo uspešno opravljanje njihovih nalog. *Podpisnice* naj priznajo širšo vlogo, ki jo lahko *izobraževanje* igra v njihovih organizacijah za izboljšanje sposobnosti njihove delovne sile. Nazadnje je treba priznati, da bo tehnološki napredek zelo verjetno oblikoval izobraževalne prakse v prihodnosti, kar bo zahtevalo nadaljnji razvoj *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje*.

Kodeks, *Mednarodni standardi* za *izobraževanje* in Smernice za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje* bodo usklajeni tako, da bo *Kodeks* opredelil okvir za *izobraževanje*, *Mednarodni standardi* za *izobraževanje* bodo določili načela in minimalne standarde, ki jih mora program *izobraževanja* vključevati, Smernice za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje* pa bodo *podpisnicam* pomagale pripraviti in izboljšati njihov program *izobraževanja*.

2.0 Namen, cilj in ključna načela

Splošni namen *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje* je podpirati ohranjanje športnega duha, kot je navedeno v *Kodeksu*, in prispevati k spodbujanju čiste športne kulture.

2.1 Cilji

Cilji *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje* so:

- Vzpostaviti obvezne standarde za programe *izobraževanja*.
- Definirati izraze s področja *izobraževanja*.
- Podpreti načrtovanje, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje učinkovitih programov *izobraževanja* s strani *podpisnic*.
- Opredeliti vloge in obveznosti vseh *podpisnic* ter njihovih deležnikov, kot so nacionalne zveze, ki so odgovorne za *izobraževanje*.
- Spodbujati *podpisnice* k sodelovanju in čim boljšemu izkoristku vseh razpoložljivih virov.
- Vključevati in izkoriščati vire ter strokovno znanje drugih, vključno z vladami, raziskovalci in izobraževalnimi ustanovami.
- Zagovarjati prednosti izobraževanja širše populacije prek *izobraževanja*, ki temelji na vrednotah, in s tem spodbujanje športnega duha in razvijanje kulture čistega športa.
- Poudariti, da se cilji in načela, na katerih temelji *izobraževanje*, lahko uporabijo tudi za izboljšanje usposabljanja in strokovnega razvoja protidopinških strokovnjakov ter vseh drugih vpletenih v protidopinškem sistemu.

2.2 Ključna načela

Podpisnice se spodbuja k sprejetju naslednjih načel, ki predstavljajo temelje *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje*, da oblikujejo svoje lastne programe *izobraževanja*.

- *Športniki* začnejo s športom čisti, zato bi morala biti prva prioriteta, da takšni tudi ostanejo.
- Prva izkušnja *športnika* s protidopinškimi prizadevanji bi morala biti v okviru *izobraževanja*, ne pa v okviru *kontrole dopinga*.
- Protidopinški programi naj nudijo hkrati »podporo in preprečevanje« kot tudi »odkrivanje in kaznovanje«, kot je opredeljeno v modelu preprečevanja v Uvodu h *Kodeksu*.
- *Športniki* naj bi se izobraževali ves čas svoje športne kariere, »od igrišča do zmagovalnega odra«. Ena udeležba na *izobraževanju* ne pomeni, da je *športnik* »izobražen«.
- *Spremljevalno osebje športnika* ima največji vpliv na vedenje *športnika* in se mora prav tako držati protidopinških pravil. Da bi zaščitili sebe in *športnike*, morajo biti izobraženi.
- Programi *izobraževanja* naj temeljijo na pozitivnem pristopu in jeziku, pri čemer jasno izpostavljajo posledice dopinga.
- Dejavnosti *izobraževanja* naj bodo prilagojene potrebam udeležencev ter izvedene v različnih oblikah in kontekstih.
- Rezultat programa *izobraževanja* je razvoj vedenja, skladnega z vrednotami čistega športa, in utrjevanje vrednot.

3.0 Določbe *Kodeksa* in razlaga

3.1 Določbe *Kodeksa*

Naslednji členi *Kodeksa* 2027 se nanašajo neposredno na *Mednarodne standarde* za *izobraževanje*, a jih je mogoče izpeljati že na podlagi določb *Kodeksa*:

- Namen, področje in organiziranost svetovnega protidopinškega programa in *Kodeksa*
- Temeljni razlogi za Svetovni protidopinški *kodeks*
- Uvod
- 18. člen *Kodeksa*: *Izobraževanje*
- 19. člen *Kodeksa*: Raziskave
- 20. člen *Kodeksa*: Dodatne vloge in obveznosti *podpisnic* in *WADA*
- 21. člen *Kodeksa*: Dodatne vloge in obveznosti *športnikov* in drugih *oseb*
- 22. člen *Kodeksa*: Vključenost vlad

3.2 Razlaga

Uradno besedilo *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje* je objavljeno v angleščini in francoščini. V primeru kakršnega koli neskladja med angleško in francosko različico prevlada angleška različica.

Tako kot *Kodeks* so bili tudi *Mednarodni standardi* za *izobraževanje* sestavljeni ob upoštevanju načela sorazmernosti, človekovih pravic in drugih ustreznih pravnih načel. V tej luči jih je treba tudi razlagati in uporabljati.

Komentarji, ki pojasnjujejo posamezne določbe *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje*, naj služijo kot vodilo pri razlagi določb.

Če ni drugače določeno, se sklicevanje na člene v tem dokumentu nanaša na člene *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje*.

Izrazi, ki so uporabljeni v teh *Mednarodnih standardih* in so definirani v *Kodeksu*, so v poševnem tisku. Izrazi, ki so definirani v teh ali drugih *Mednarodnih standardih*, so podčrtani.

Definirani izrazi iz *Kodeksa* in *Mednarodnih standardov*, ki se uporabljajo v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje*, se nahajajo v Dodatku 1.

Dodatek k *Mednarodnim standardom* za *izobraževanje* ima enak obvezujoč status kot preostali del *Mednarodnih standardov*.

Naslednji izrazi, uporabljeni v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje*, se razlagajo na naslednji način:

- »Morati« izraža obvezni pogoj.
- »Naj« izraža priporočilo.

DRUGI DEL: STANDARDI ZA PROGRAME *IZOBRAŽEVANJA*

4.0 Pregled

Člen 18.1 *Kodeksa* zahteva, da morajo *podpisnice* načrtovati, izvajati, spremljati in ocenjevati program *izobraževanja*. Členi od 5 do 11 opisujejo zahteve za *podpisnice* v zvezi s temi obveznimi elementi.

Podpisnice morajo pri razvoju programa *izobraževanja* upoštevati kulturni in športni kontekst, potrebe udeležencev ter razpoložljive vire.

Podpisnice morajo razviti, dokumentirati in izvajati program *izobraževanja*, da bi naslovile naslednje:

- potrebe športnega sistema, vključno s *športniki* in *spremljevalnim osebjem športnika*;
- podporo tistim, ki so najbolj dovzetni za doping;
- vključevanje tistih, ki imajo največji vpliv na spodbujanje kulture čistega športa, kot določi *podpisnica*;
- *izobraževanje* osebno izvajajo izobraževalci (v živo ali prek spleta);
- učni načrt, ki združuje vrednote, vedenje, skladno z vrednotami čistega športa, in obvezne temeljne teme;
- različne dejavnosti *izobraževanja*, ustrezno prilagojene potrebam udeležencev;
- razvoj in izvajanje *izobraževanja*, ki temelji na dokazih in teoriji;
- sodelovanje med *podpisnicami*, *njihovimi člani* in drugimi relevantnimi organizacijami;
- neprestano ocenjevanje programa *izobraževanja*.

Vse dejavnosti programa *izobraževanja* se morajo medsebojno dopolnjevati in morajo temeljiti na vrednotah, spodbujati kulturo čistega športa, upoštevati pristop, osredotočen na udeleženca, in ohranjati športni duh.

5.0 Analiza športnega sistema

Za razvoj učinkovitega programa *izobraževanja*, ki ustreza potrebam *športnikov*, *spremljevalnega osebja športnika* in tistih, ki delujejo v športnem sistemu, morajo *podpisnice* razumeti kontekst, v katerem delujejo. Ključno je razumeti, kako športi funkcionirajo znotraj svojega okolja ter katere organizacije imajo ali lahko imajo vlogo pri spodbujanju čistega športa. *Podpisnice* morajo poleg tega opredeliti tiste, ki so najbolj dovzetni in izpostavljeni tveganju za doping.

5.1 Izvedba analize športnega sistema

Podpisnice morajo opisati športno okolje, v katerem delujejo. Slednje mora vsebovati najmanj naslednje informacije:

- opisni pregled športnega sistema ali strukture;
- tipična ali splošna razvojna pot *športnika*;
- relevanten nacionalni in mednarodni okvir, vključno z:
  - upravljavsko strukturo športa/za šport;
  - načinom financiranja športa;
  - seznamom pomembnejših športov ali držav (npr. z visoko udeležbo ali pomembnimi dosežki);

- državami ali športi in njihovimi disciplinami (kjer je relevantno), pri katerih obstaja visoko tveganje za doping;
- opredelitvijo pomembnih in visoko tveganih prireditev;

– organizacije, ki imajo lahko vlogo pri podpori programu *izobraževanja* na nacionalni in mednarodni ravni, na primer: nacionalne zveze, *nacionalni olimpijski komiteji*, *nacionalni paralimpijski komiteji* in vlade;

– strokovna združenja ali organi, med drugim za: *športnike*, trenerje, zdravstvene delavce (npr. športne zdravnike, fizioterapevte, farmacevte, dietetike).

[Komentar k členu 5.1: Podpisnice se lahko odločijo, ali bodo svojo analizo športnega sistema objavile kot del svojega programa izobraževanja ali ne. V skladu s komentarjem 126 Kodeksa ocena tveganja, ki jo morajo protidopinške organizacije opraviti v skladu z Mednarodnimi standardi za testiranja, zagotavlja okvir v zvezi s tveganjem dopinga v športu. Taka ocena se lahko uporabi za opredelitev prednostnih skupin za programe izobraževanja.]

6.0 Oblikovanje skupine za *izobraževanje*

Kot del vsakega pristopa, ki temelji na preprečevanju, so znanje, sposobnost odločanja in etično vedenje glede dopinga najbolj učinkoviti takrat, kadar se oblikujejo zgodaj v karieri *športnika*.

Temeljno načelo *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje* je, da imajo *športniki* dostop do *izobraževanja* »od igrišča do zmagovalnega odra«. Ključni rezultat vsakega programa *izobraževanja* je oblikovanje vedenja, skladnega z vrednotami čistega športa.

Spremljevalno osebje športnika je ključno pri utrjevanju teh vedenj in vrednot zaradi svojega vpliva na *športnike* ter zaradi potrebe po skladnosti s *Kodeksom* in vsemi povezanimi protidopinškimi pravili in politikami. V skladu s členom 21.2.1 *Kodeksa* je *spremljevalno osebje športnika* odgovorno za poznavanje in upoštevanje vseh protidopinških politik in pravil ter vplivanje na vrednote in vedenje *športnikov z* namenom spodbujanja kulture čistega športa.

Posledično je treba tako *športnike* kot *spremljevalno osebje športnika* obravnavati kot del skupine za *izobraževanje*. *Športniki* in *spremljevalno osebje športnika* so se dolžni udeležiti *izobraževanja*, kot je opisano v poglavju *Kodeksa* o vlogah in odgovornostih, natančneje v členih 21.1.8 in 21.2.2.

[Komentar k členu 6.0: Treba je opozoriti, da obvezna vključitev kategorij, opredeljenih v členih 6.1 in 6.2, v skupino za izobraževanje ne pomeni, da bo podpisnica morala izobraževati vse posameznike v teh kategorijah. Podpisnice bi morale upoštevati zahteve glede skladnosti v 16. členu Mednarodnih standardov za izobraževanje. Dodatna navodila za izobraževanje takih skupin so na voljo v Smernicah za Mednarodne standarde za izobraževanje.]

6.1 Skupina za *izobraževanje* – *športniki*

Podpisnice morajo v svojo skupino za *izobraževanje* vključiti vse *športnike*, za katere veljajo njihova protidopinška pravila.

6.1.1 Zahteve za vse *podpisnice*

Vse *podpisnice* morajo vključiti naslednje kategorije *športnikov* v svojo skupino za *izobraževanje*:

– *mladoletnike*, ki tekmujejo na *mednarodnih tekmovanjih*, kjer poteka *testiranje*;

– *športnike*, vključene v *registrirano skupino za testiranje*;

– *športnike*, vključene v *skupino za testiranje*;

- *športnike, ki prejmejo obvestilo o morebitnih kršitvah protidopinških pravil*;
- *športnike*, ki prestajajo ali se vračajo po obdobju *izločitve*.

  [Komentar k členu 6.1.1: Priznava se, da podpisnice morda ne vedo vedno, kje poteka testiranje, vendar bi si morale prizadevati za uresničevanje načela, da bi morala biti prva izkušnja športnika s protidopinškimi prizadevanji v okviru izobraževanja, ne pa v okviru kontrole dopinga, še posebej v primeru mladoletnikov.]

6.1.2 Dodatni vidiki

Podpisnice morajo upoštevati tudi druge *športnike*, ki so del njihove razvojne poti *športnika*, ter tiste, za katere veljajo njihova protidopinška pravila, na primer:

- otroke in mladostnike;
- nadarjene *športnike*;
- študente *športnike*;
- *rekreativne športnike*;
- *športnike veterane* (kot jih opredeljuje posamezen šport).

6.1.3 Zahteve za posamezne *podpisnice*

Naslednje *podpisnice* morajo v svojo skupino za *izobraževanje* vključiti posebne kategorije *športnikov*:

- mednarodne zveze morajo v svojo skupino za *izobraževanje* vključiti *športnike mednarodnega razreda*;
- *nacionalne protidopinške organizacije* morajo v svojo skupino za *izobraževanje* vključiti *športnike nacionalnega razreda*;
- *organizatorji velikih prireditev* morajo v svojo skupino za *izobraževanje* vključiti udeležence svojih *prireditev*.

6.2 Skupina za *izobraževanje* – *spremljevalno osebje športnika*

Podpisnice morajo pri vključitvi v skupino za *izobraževanje* upoštevati *spremljevalno osebje športnika*, na katere se nanašajo njihova protidopinška pravila. Prednost je treba dati najvplivnejšemu *spremljevalnemu osebju športnika*.

6.2.1 Zahteve za vse *podpisnice*

To mora vključevati najmanj trenerje in zdravstveno osebje za kategorije *športnikov*, navedenih v členih 6.1.1 in 6.1.3.

Natančneje, *podpisnice* morajo v skupino za *izobraževanje* vključiti naslednje kategorije *spremljevalnega osebja športnika*:

- *spremljevalno osebje*, ki prejme obvestilo o morebitnih kršitvah protidopinških pravil;
- *spremljevalno osebje*, ki prestaja ali se vrača po obdobju *izločitve*;
- vsako *spremljevalno osebje športnika*, akreditirano pri *organizatorjih velikih prireditev*;
- starše/skrbnike *mladoletnikov*, ki tekmujejo na *mednarodnih prireditvah*, kjer poteka *testiranje*.

6.2.2 Drugo *spremljevalno osebje športnika*

Podpisnice morajo po svojih zmožnostih zagotoviti, da ima *spremljevalno osebje športnika* dostop do protidopinških informacij, ki so potrebne za razumevanje njihovih vlog in obveznosti.

Kot je opredeljeno v *Kodeksu*, je za vključitev v skupino za *izobraževanje* treba upoštevati naslednje kategorije *spremljevalnega osebja športnika*: trenerje, menedžerje, agente, člane ekipe, uradnike, starše/skrbnike ali katero koli drugo *osebo*, ki dela s *športnikom*, ga zdravi ali mu pomaga pri pripravi na *tekmovanja* ali *prireditve*. Prav tako je treba upoštevati tiste, ki spremljajo *športnike* z okvarami, ki tekmujejo na mednarodni ravni.

6.3 Skupina za *izobraževanje* – drugi

Poleg zgoraj opisanih *športnikov* in *spremljevalnega osebja športnika* je treba pri oblikovanju skupine za *izobraževanje* upoštevati tudi druge skupine, med drugim:

- študente;
- učitelje;
- športne funkcionarje;
- športne administratorje;
- državne uslužbence;
- komercialne sponzorje;
- predstavnike medijev; in
- vse druge *osebe*, za katere tako presodijo *podpisnice*.

7.0 Izobraževalci

Upošteva se, da ima vsakdo vlogo pri razvijanju kulture čistega športa prek formalnega in neformalnega *izobraževanja*.

Izobraževalec vodi *izobraževanje* osebno (v živo ali na daljavo), druge *osebe* pa mu lahko pomagajo pri izboljšanju izkušnje *izobraževanja*. *Podpisnice* naj po potrebi razmislijo o vključitvi *športnikov* in/ali *spremljevalnega osebja športnika* v dejavnosti *izobraževanja*, vključno s tem, da bi jih usposobili za izobraževalce.

Podpisnice morajo določiti izobraževalce za izvajanje *izobraževanja* v živo.

[Komentar k členu 7.0: Druge osebe lahko na primer vključujejo športnike, zdravstvene delavce, osebje za odvzem vzorcev, dietetike, nutricioniste, zdravstvene svetovalce in strokovnjake za posamezna področja.]

7.1 Pridobivanje izobraževalcev

Podpisnice bi morale vzpostaviti postopek za pridobivanje izobraževalcev z ustreznimi izkušnjami z *izobraževanjem* ter sposobnostjo pritegniti udeležence.

Pri tem je treba upoštevati geografsko lokacijo, jezik, izobraževalne izkušnje, tehnično znanje, kulturni kontekst in strast do čistega športa.

7.2 Usposabljanje in ocenjevanje izobraževalcev

Podpisnice morajo usposabljati in ocenjevati izobraževalce. Izobraževalci naj bodo

usposobljeni za uporabo kombiniranega učnega pristopa (npr. spletno učenje, izvajanje v živo, vzajemno učenje, simulirano podajanje znanja), ki mora vključevati tudi postopek ocenjevanja.

Izobraževalci morajo biti usposobljeni na naslednjih področjih:

- predstavitvene in komunikacijske veščine;
- učinkovito komuniciranje;
- načrtovanje *izobraževanj* ter razvoj ali prilagajanje dejavnosti;
- ustvarjanje in ohranjanje pozitivnega učnega okolja;
- spodbujanje učenja s pomočjo dejavnosti na podlagi scenarijev;
- uporaba postopkov za preverjanje znanja;
- veščine samorefleksije in načrtovanja ukrepov;
- tehnično znanje s protidopinškega področja – vse teme, opredeljene v členu 8.1.1.

Podpisnice bi morale določiti ustrezne zaposlene (tj. trenerje izobraževalcev) za usposabljanje in ocenjevanje izobraževalcev.

7.3 Akreditacija in ponovna akreditacija izobraževalcev

Podpisnice morajo akreditirati in ponovno akreditirati izobraževalce za določeno obdobje (največ štiri leta oziroma prej, če je vpeljan nov *Kodeks*), ki izkazujejo zgoraj navedene kompetence, in jih pooblastiti za izvajanje določenih dejavnosti *izobraževanja*.

Podpisnice bi morale upoštevati potrebe po strokovnem razvoju izobraževalcev ter vzpostaviti postopek za akreditacijo, stalni strokovni razvoj in ponovno akreditacijo.

[Komentar k členom 7.1 do 7.3: WADA je kot del svojega Globalnega okvira za učenje in razvoj objavila Strokovne standarde za izobraževalce. Pridobivanje, usposabljanje, ocenjevanje, akreditacija in ponovna akreditacija izobraževalcev se lahko izvajajo v skladu s temi strokovnimi standardi.]

8.0 Razvoj programa *izobraževanja*

Podpisnice bi morale premisliti o vlogi *izobraževanja* v svoji organizaciji ter jasno določiti svojo vizijo in želene cilje programa *izobraževanja*.

Podpisnice morajo pri določanju obsega programa *izobraževanja* uporabiti analizo športnega sistema, kot je opisana v 5. členu, in skupino za *izobraževanje*, kot je vzpostavljena v skladu s 6. členom. Program mora temeljiti na dokazih in na teoriji *izobraževanja* ter imeti jasne cilje.

[Komentar k členu 8.0: Primeri programov, ki temeljijo na dokazih, med drugim vključujejo: uporabo podatkov, raziskav in povratnih informacij za napredek ali izboljšanje programa izobraževanja. To ne pomeni, da morajo podpisnice same izvajati akademske raziskave. Teorija izobraževanja se nanaša na integracijo pedagoških in andragoških načel (kako se ljudje učijo) pri razvoju dejavnosti izobraževanja.]

8.1 Učni načrt

Podpisnice morajo uporabljati učni načrt, ki vključuje spodaj navedene obvezne teme. Učni načrt bi moral prilagoditi ustrezne teme in raven vsebine z razvojno potjo *športnika*, tako da je primeren za stopnjo razvoja in raven udeležbe/tekmovanja.

Učni načrt določa učne cilje in minimalno navaja, česa se mora udeleženec vsake teme zavedati, kaj mora razumeti in kaj mora biti sposoben izvajati. Glavni poudarek učnega načrta mora biti vzpostavljanje vedenja, skladnega z vrednotami čistega športa.

8.1.1 Obvezne teme

Podpisnice morajo v svoj program *izobraževanja* vključiti naslednje vsebine. Teme in vsebine morajo biti prilagojene potrebam učencev.

- kršitve protidopinških pravil;
- pravice in odgovornosti *športnikov*, *spremljevalnega osebja športnika* ter drugih *oseb* po *Kodeksu* in Zakonu o pravicah *športnikov* na področju boja proti dopingu;
- posledice dopinga, na primer fizično in duševno zdravje, družbeni in gospodarski učinki ter sankcije;
- upravljanje protidopinškega sistema;
- načela in vrednote v zvezi s čistim športom;
- zahteve za *registrirano skupino za testiranje* (kjer je primerno), vključno s podatki o lokaciji in uporabo sistema *ADAMS*;
- tveganje nenamernega dopinga, na primer v povezavi z uporabo prehranskih dopolnil;
- podpora, ki je na voljo za izražanje pomislekov in prijavo dopinga;
- snovi in postopki na *Listi prepovedanih snovi in postopkov*;
- postopki *testiranja*, vključno z odvzemom urina in krvi, ter *športnikov biološki potni list*;
- načelo *objektivne odgovornosti*;
- uporaba zdravil in *terapevtskih izjem*.

Informacije o teh temah morajo biti na voljo na ustrezni spletni strani in naj bi začrtale vedenje, skladno z vrednotami čistega športa, ki se pričakuje od *športnikov* in *spremljevalnega osebja športnika* ter pomaga zaščititi čistost športa in zmanjševati tveganja nenamernega dopinga.

8.2 Viri

Podpisnice morajo opredeliti kadrovske, finančne in materialne vire, ki so na voljo za izvajanje njihovega programa *izobraževanja*.

To lahko vključuje partnerstva, sodelovanja in javno dostopne vire.

[Komentar k členu 8.2: WADA bo na svoji platformi za protidopinško izobraževanje in učenje (ADEL) objavljala izobraževalna gradiva, vključno z vzorčnimi učnimi načrti, ki jih lahko podpisnice uporabijo z namenom nadgradnje, širitve ali izvajanja svojega programa izobraževanja za še nedosežene skupine ali kategorije. Podpisnice naj razmislijo tudi o tem, kako lahko sodelovanje z drugimi podpisnicami prispeva k izboljšanju njihovih prizadevanj za izobraževanje.]

8.3 Uporaba raziskav

Za oblikovanje programa *izobraževanja* je treba uporabiti raziskave s področja družboslovja.

Kadar je mogoče, naj podpisnice poiščejo partnerstva v akademskem okolju ali z drugimi raziskovalnimi organizacijami in/ali strokovnjaki z raziskovalnimi izkušnjami za podporo pri razvoju programa *izobraževanja*, njegovem ocenjevanju ter za druge raziskovalne namene.

[Komentar k členu 8.3: WADA objavlja družboslovne raziskave za namene oblikovanja protidopinških politik in prakse. Podpisnice lahko te raziskave iščejo in pregledujejo na spletni strani WADA.

Podpisnice naj bi upoštevale 19. člen Svetovnega protidopinškega kodeksa – Raziskave.]

8.4 Dokumentiranje programa *izobraževanja*

Podpisnice morajo dokumentirati svoj program *izobraževanja*, ki mora vsebovati najmanj:

- vizijo, cilje in učne namene programa v skladu s členom 8.0;
- analizo športnega sistema v skladu s 5. členom;
- razvojno pot *športnika* v skladu s členom 5.1;
- skupino za *izobraževanje* v skladu s 6. členom;
- postopek za pridobivanje, usposabljanje, ocenjevanje, akreditacijo in ponovno akreditacijo izobraževalcev v skladu s 7. členom;
- vire, potrebne za izvajanje programa, v skladu s členom 8.2.

Priporočljivo je, da je povzetek programa *izobraževanja* objavljen na ustrezni spletni strani.

[Komentar k členu 8.4: Čeprav to ni obvezna zahteva, bo WADA v okviru svojega programa podpore pri izvajanju Kodeksa (CISP) zagotovila predlogo, ki jo lahko podpisnice uporabijo za povzetek svojega programa izobraževanja.]

9.0 Izvajanje programov *izobraževanja*

Podpisnice morajo svoj program *izobraževanja* izvajati, kot je določeno v 8. členu, z uresničevanjem letnega načrta *izobraževanja*.

9.1 Razvoj letnega načrta *izobraževanja*

Podpisnice morajo razviti letni načrt *izobraževanja*, ki dokumentira njihove dejavnosti *izobraževanja* za vsako od kategorij v njihovi skupini za *izobraževanje*. Načrt *izobraževanja* mora določiti merljive cilje programa, učne izide, teme in časovnice, povezane z dejavnostmi v skupini za *izobraževanje*, osebe, odgovorne za izvajanje dejavnosti *izobraževanja*, ter postopke spremljanja za evidentiranje dejavnosti *izobraževanja*.

9.2 Opredelitev dejavnosti *izobraževanja*

Podpisnice morajo izbrati ustrezne dejavnosti *izobraževanja* za doseganje učnih izidov učnega načrta. Načini izvajanja lahko vključujejo osebno udeležbo, učenje na podlagi scenarijev, e-učenje, informativne letake, informativne preglede, izobraževanje v sklopu *prireditve*, spletne strani, mobilne aplikacije itd., kot je opisano v Smernicah za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje*.

9.2.1 Vsaka dejavnost *izobraževanja* lahko vključuje eno ali več od naslednjih štirih komponent v različnih merah z namenom, da se olajša učenje in razvije vedenje, skladno z vrednotami čistega športa, kot je opisano v Smernicah za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje*.

- ***Izobraževanje*, ki temelji na vrednotah:** izvajanje aktivnosti, ki poudarjajo razvoj posameznikovih osebnih vrednot in načel. To izobraževanje pri udeležencih krepi sposobnost sprejemanja odločitev za etično vedenje.
- **Ozaveščanje:** izpostavljanje vsebin in vprašanj v zvezi s čistim športom.
- **Zagotavljanje informacij:** dajanje na voljo točnih in posodobljenih vsebin v zvezi s čistim športom.

– **Protidopinško *izobraževanje*:** izobraževanje o protidopinških temah, kot je navedeno v členu 8.1.1 za razvijanje kompetenc in sprejemanje informiranih odločitev.

Vse dejavnosti *izobraževanja* naj bi se prilagodile ustrezni fazi razvojne poti *športnika* ali vlogi *spremljevalnega osebja športnika* ter upoštevajo različne potrebe kategorij, navedenih v členih 6.1.1 in 6.2.1.

9.2.2 *Podpisnice* morajo opisati svoje dejavnosti *izobraževanja* v načrtu *izobraževanja*.

9.3 Prilagajanje dejavnosti *izobraževanja* določenim učencem v skupini za *izobraževanje*

Podpisnice morajo prilagoditi svoje dejavnosti *izobraževanja* za *mladoletnike* in s tem zagotoviti, da dejavnosti *izobraževanja* ustrezajo njihovi razvojni stopnji.

Podpisnice morajo prilagoditi svoje dejavnosti *izobraževanja*, da bodo dostopne učencem z okvarami ali posebnimi potrebami.

Izvajanje takšnih dejavnosti *izobraževanja* za učence s posebnimi potrebami naj bo v skladu z ustreznimi varnostnimi ukrepi in zakonskimi zahtevami.

9.4 Dokumentiranje načrta *izobraževanja*

Podpisnice morajo dokumentirati svoj načrt *izobraževanja*, ki bo, kot je določeno v členih 9.1 in 9.2, vseboval najmanj naslednje:

- katere cilje programa, teme in učne izide bodo zajemale dejavnosti *izobraževanja*;
- katerim kategorijam skupin za *izobraževanje* bodo namenjene dejavnosti *izobraževanja*;
- kakšne vrste dejavnosti *izobraževanja* se bodo izvajale;
- kdo bo izvajal dejavnosti *izobraževanja*;
- kdaj in kako pogosto bodo dejavnosti *izobraževanja* izvedene;
- postopki za ocenjevanje učenja v skladu s členom 12.2;
- postopke spremljanja in podatke, ki jih je treba evidentirati, v skladu s členom 12.1.

10.0 Usklajevanje izvajanja *izobraževanja*

Podpisnice morajo uskladiti svoja prizadevanja za *izobraževanje*, da čim bolj povečajo učinkovitost svojih programov *izobraževanja* in zmanjšajo podvajanje izvajanja *izobraževanja* za iste učence.

Pri načrtovanju dejavnosti *izobraževanja* za *športnike mednarodnega razreda* je treba posebej upoštevati obvezne zahteve *izobraževanja* drugih *podpisnic*.

10.1 Deljenje načrta *izobraževanja*

Podpisnice morajo:

- objaviti povzetek načrta *izobraževanja* v skladu s predlogo, ki jo zagotavlja *WADA* v angleškem ali francoskem jeziku na ustrezni spletni strani;
- deliti evidence o izobraževanju v skladu s členom 12.1.1 z *WADA* in drugimi *podpisnicami* na zahtevo ter v skladu z *Mednarodnimi standardi* za varstvo podatkov; in
- na zahtevo *WADA* zagotoviti celoten načrt izobraževanja v angleškem ali francoskem jeziku.

10.2 Sodelovanje ali prenos nalog na druge

Kadar je to primerno, bi se morale *podpisnice* o vlogah in odgovornostih pri izvajanju *izobraževanja* v zvezi s *prireditvijo* dogovoriti vnaprej. To naj naredijo v skladu z vlogami in obveznostmi, navedenimi v členih 11, 14 in 15.

Poleg tega bi morale *podpisnice* razmisliti o usklajevanju z vladami ali drugimi javnimi institucijami ter nacionalnimi zvezami, kot je zapisano v 14. členu.

Kadar *podpisnice* prenesejo del ali vse svoje odgovornosti, povezane z *izobraževanjem*, na tretjo osebo, so še vedno odgovorne za izpolnjevanje zahtev *Mednarodnih standardov* za *izobraževanje*.

Podpisnice morajo vsako takšno sodelovanje ali prenos odgovornosti dokumentirati v načrtu *izobraževanja*.

10.3 Priznanje predhodnega znanja

Priznavanje predhodnega znanja je namenjeno zmanjšanju obremenitve *športnikov*, *spremljevalnega osebja športnika* in *podpisnic* z zmanjšanjem podvajanja izobraževanja, na primer pri opravljanju podobnih programov e-učenja.

Podpisnice morajo priznati dejavnosti *izobraževanja* drugih *podpisnic* in bi morale priznati, da so učenci dokončali takšne dejavnosti *izobraževanja* (v njihovi skupini za *izobraževanje*), če je dejavnost *izobraževanja* skladna s členom 9.2.

Podpisnice lahko priznajo dokončanje dejavnosti *izobraževanja* po postopku e-učenja s pridobitvijo potrdila učenca.

Predhodno dokončanje dejavnosti *izobraževanja* bi bilo treba sporočiti ustreznim *podpisnicam* in učencem v skupini za *izobraževanje*, ki jih to zadeva.

Kakovost dejavnosti *izobraževanja* ostaja odgovornost *podpisnice*, ki izvaja dejavnost *izobraževanja*, ne pa *podpisnice,* ki priznava dejavnost *izobraževanja*.

11.0 *Izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo*

Izobraževanje v zvezi s *prireditvijo* se nanaša na izobraževanje glede protidopinških pravil in pripadajočega protidopinškega programa za *prireditev* ali serijo *prireditev*.

To zajema tako *izobraževanje* pred *prireditvijo* kot tudi *izobraževanje* v sklopu *prireditve*.

Izobraževanje pred *prireditvijo* se nanaša na dejavnosti *izobraževanja*, ki potekajo pred *prireditvijo* in so namenjene pripravi udeležencev na *prireditev*. Vsebina vključuje podrobnosti, značilne za posamezno *prireditev*, kot so protidopinška pravila in dejavnosti, obdobja *med ali izven tekmovanj*, organizacije s pristojnostjo za *testiranje*, postopki *TI* ter morebitna posebna tveganja nenamernega dopinga, povezana z lokacijo *prireditve*.

Izobraževanje v sklopu *prireditve* se nanaša na dejavnosti *izobraževanja*, ki potekajo med *prireditvijo*, običajno na *prireditvenem prostoru*.

Izobraževanje v sklopu *prireditve* lahko doseže in pozitivno vpliva na širše občinstvo, vključno z gledalci, splošno javnostjo in mediji.

[Komentar k členu 11.0: Sklicevanje v 11. členu na prireditev vključuje eno samo prireditev ali, kjer je to ustrezno, serijo prireditev, za katere veljajo enaka protidopinška pravila.]

11.1 *Mednarodne prireditve*

11.1.1 Mednarodne zveze in *organizatorji velikih prireditev* imajo pristojnost določiti obvezne zahteve glede *izobraževanja* v zvezi s *prireditvijo* za *športnike* in *spremljevalno osebje športnika*, ki sodelujejo na njihovih *prireditvah*. Te zahteve je treba sporočiti dovolj zgodaj pred *prireditvijo*.

11.1.2 Mednarodne zveze in *organizatorji velikih prireditev* bi morali izvajati *izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo* za *mednarodne prireditve*, kot so olimpijske igre, paralimpijske igre, kontinentalne igre, svetovna prvenstva in druge *prireditve*, ki združujejo več športov.

11.1.3 Udeleženci, ki sodelujejo na *mednarodnih prireditvah*, bi se morali udeležiti *izobraževanja* pred *prireditvijo*.

11.1.4 Mednarodne zveze in *organizatorji velikih prireditev* bi morali izvajati *izobraževanje* v sklopu *prireditve* tam, kjer poteka *testiranje*, da dosežejo udeležence svojih *prireditev*. To se lahko izvaja v sodelovanju s *podpisnicami* in drugimi ustreznimi organizacijami.

11.2 *Nacionalne prireditve*

11.2.1 *Podpisnice* bi morale razmisliti o *izobraževanju* v zvezi s *prireditvijo* za nacionalne ali domače *prireditve*.

[Komentar k členoma 11.1 in 11.2: Podpisnice lahko določijo, kateri prireditvi dajejo prednost za izobraževanje v zvezi s prireditvijo. Upošteva se, da udeleženci v seriji prireditev, za katere veljajo enaka protidopinška pravila, ne potrebujejo nujno izobraževanja pred prireditvijo pred vsako prireditvijo.]

12.0 Spremljanje in ocenjevanje

Namen spremljanja in ocenjevanja je merjenje napredka, zagotavljanje nenehnih izboljšav in na zadnje presoja učinkovitosti izvedenega. Rezultati tega morajo biti dokumentirani v poročilu o ocenjevanju.

Program *izobraževanja* je treba oceniti, da se določi njegova učinkovitost in da se na njegovi podlagi sprejmejo prihodnji načrti *izobraževanja* in dejavnosti *izobraževanja*. *Podpisnice* morajo nenehno spremljati svoje načrte *izobraževanja*.

12.1 Spremljanje načrta *izobraževanja*

Spremljanje zahteva stalno beleženje podatkov za sledenje napredku glede na cilje programa *izobraževanja*.

Načrt *izobraževanja* mora vsebovati postopke spremljanja dejavnosti *izobraževanja* za podporo pri ocenjevanju in poročanju.

Podpisnice morajo beležiti število učencev, doseženih z izvedbo svojih načrtov *izobraževanja*, kjer je to ustrezno:

- osebna udeležba (v živo ali prek spleta);
- tečaji e-učenja;
- prireditve;
- spletni seminarji;

- kampanje ozaveščanja;
- informacijska sredstva;
- obiski spletnih strani;
- aplikacije;
- usmerjene objave za *izobraževanje* na družbenih omrežjih;
- druge dejavnosti *izobraževanja*.

[Komentar k členu 12.1: Kjer je to praktično izvedljivo, je treba število beležiti. Kjer to ni mogoče, na primer pri sodelovanju ali udeležbi na stojnicah na prireditvi, lahko podpisnice svoj doseg ocenijo. Od podpisnic se ne pričakuje, da bodo v svoj načrt izobraževanja vsako leto vključile vse zgoraj navedene dejavnosti izobraževanja.

Poleg tega je verjetno, da bodo morale podpisnice poročati o dosegu svojega izobraževanja (v številkah) kot del postopka zagotavljanja skladnosti s Kodeksom, zato se jim priporoča, naj bodo sposobne združiti podatke in zagotoviti skupno število doseženih športnikov po posamezni fazi njihove športne poti ter skupno število doseženega spremljevalnega osebja športnika po vlogah, npr. trenerji.]

12.1.1 Evidence o *izobraževanju*

Podpisnice morajo hraniti na varnem evidence o *izobraževanju* učencev, ki so se udeležili ciljno usmerjenih osebno (v živo ali prek spleta) ali ki so zaključili tečaje e-učenja. Evidence morajo vključevati najmanj naslednje podatke:

- polno ime učenca, njegov šport in/ali država ter podatek o tem, kdo je izvajal *izobraževanje* – ime izobraževalca;
- teme, vključene v dejavnost *izobraževanja*;
- datum dejavnosti *izobraževanja*, na primer datum delavnice/srečanja ali datum zaključka tečaja e-učenja;
- *podpisnice* bodo zagotovile, da se to izvaja v skladu z zahtevami *Mednarodnih standardov* za varstvo podatkov.

[Komentar k členu 12.1.1: Upošteva se, da podpisnice morda ne bodo sposobne beležiti posamezne osebne udeležbe, kot so splošno izobraževanje odprtega tipa, ali med dejavnostmi izobraževanja v sklopu prireditve.]

12.2 Vrednotenje učenja

Podpisnice bodo ocenile napredek udeležencev glede na učne izide, določene v učnem načrtu.

Podpisnice bodo vrednotile izkušnjo udeležencev, kot so zadovoljstvo učencev, sodelovanje in samozavest pri uporabi pridobljenega znanja. Izobraževalec bo podal tudi povratno informacijo o izvedenih dejavnostih *izobraževanja*.

[Komentar k členu 12.2: Ocenjevanje napredka bi moralo biti osredotočeno na osebno izobraževanje in e-učenje. Ne pričakuje se, da bodo vsi učenci ocenjeni na vseh srečanjih. Uporabljeni postopki bi morali zadoščati za oceno, ali so učni izidi doseženi in ali se na podlagi tega lahko sklepa tudi za druge učence v kategoriji.]

12.3 Ocenjevanje programa *izobraževanja*

Podpisnice morajo oceniti cilje svojega programa *izobraževanja* z uporabo podatkov spremljanja, informacij o ocenjevanju napredka in drugih razpoložljivih informacij, da ugotovijo, v kakšnem obsegu so bili ti cilji doseženi. *Podpisnice* morajo svoj program

izobraževanja oceniti vsako leto in to dokumentirati v poročilu o ocenjevanju. Ocenjevanje bo usmerjalo program *izobraževanja* in prihodnje načrte *izobraževanja*.

Na zahtevo morajo *WADA* posredovati poročilo o ocenjevanju v angleščini ali francoščini.

12.4 Ugotavljanje učinka

Podpisnice bi morale poskušati ugotoviti učinek svojega programa *izobraževanja* in morebiti širšega protidopinškega programa z analizo podatkov za prepoznavanje trendov na področjih, kot so:

- neuspešna testiranja in/ali neposredovane prijave lokacije s strani *športnikov* iz *registrirane skupine za testiranje*;
- kršitve v zvezi z lokacijo (ki se nanašajo samo na *športnike* iz *registrirane skupine za testiranje*);
- kršitve protidopinških pravil zaradi nenamernega dopinga, na primer uporaba prehranskih dopolnil ali uporaba zdravil, ki vsebujejo prepovedane snovi;
- vloge za *terapevtsko izjemo*;
- uporaba dopolnil, testiranih po serijah;
- pogostost dopinga in *nasprotnih analitičnih ugotovitev*;
- poročanje o dopingu;
- vse vrste kršitev protidopinških pravil.

Podpisnice bi morale razmisliti o dolgoročnem merjenju širših kazalnikov ali konstrukcij, ki se lahko uporabljajo kot kazalniki učinkovitosti protidopinških programov. Primeri takšnih kazalnikov so namere glede dopinga, dojemanje legitimnosti protidopinškega sistema, izpostavljenost dopingu, moralna prepričanja glede dopinga in zaupanje v sposobnost ohranjanja lastne čistosti.

[Komentar k členu 12.4: WADA bo zagotovila orodja, ki lahko pomagajo podpisnicam pri spremljanju, vrednotenju in določanju vpliva njihovih programov. Primeri vključujejo spremljanje evidenc o izobraževanju prek platforme ADEL in preverjene družboslovne anketne raziskave.]

TRETJI DEL: VLOGE IN OBVEZNOSTI *PODPISNIC* IN DRUGIH

13.0 Pregled

Vse *podpisnice* morajo podpirati načelo, da naj bo prva izkušnja *športnika* s protidopinško dejavnostjo v okviru *izobraževanja* in ne v okviru *kontrole dopinga*.

Člen 18.2 *Kodeksa* določa naslednje: »Vse *podpisnice* morajo v obsegu, za katerega so pristojne, načrtovati, izvajati, nadzorovati in ocenjevati programe *izobraževanja* v skladu z zahtevami, ki jih določajo *Mednarodni standardi* za *izobraževanje*.«

Poleg tega bi morale *podpisnice* upoštevati in spodbujati širšo vlogo *izobraževanja* pri krepitvi sposobnosti protidopinških strokovnjakov s pomočjo usposabljanj in pobud za strokovni razvoj.

Cilji tretjega dela so:

- pojasniti primarne obveznosti vseh *podpisnic* v zvezi z *izobraževanjem*;
- opisati, kako lahko sodelovanje zmanjša podvajanje in okrepi prizadevanja za izboljšanje učinkovitosti programov *izobraževanja*.

14.0 Vloge in obveznosti *podpisnic*

14.1 *Nacionalne protidopinške organizacije*

14.1.1 Vsaka *nacionalna protidopinška organizacija* je pristojna za *izobraževanje*, ki se nanaša na čisti šport, v okviru svoje zadevne države.

14.1.2 *Nacionalne protidopinške organizacije* so odgovorne za *izobraževanje športnikov nacionalnega razreda* in ustreznega *spremljevalnega osebja športnika* ter bi morale v skladu z *razvojno potjo športnika* dati prednost izobraževanju naslednjih:

- nadarjenih *športnikov* v sodelovanju z nacionalnimi zvezami;
- mladih *športnikov* v sodelovanju z nacionalnimi zvezami; in
- otrok, vključenih v šport v okviru šol in/ali športnih klubov v sodelovanju z javnimi organi.

14.1.3 Poleg navedenega imajo lahko *nacionalne protidopinške organizacije* tudi vlogo pri izobraževanju *športnikov mednarodnega razreda*, ustreznega *spremljevalnega osebja športnika* in drugih oseb v sodelovanju z ustrezno *podpisnico*.

14.1.4 Vsaka *nacionalna protidopinška organizacija* bo razvila svoj program *izobraževanja* in ga dokumentirala v skladu s 16. členom.

14.1.5 Mednarodne zveze lahko zahtevajo, da nacionalne zveze izvajajo *izobraževanje* s tem, da se usklajujejo z ustrezno *nacionalno protidopinško organizacijo* v skladu s členom 20.3.14 *Kodeksa*. Nacionalne zveze morajo, kadar *izobraževanje* poteka v okviru osebnih udeležb (v živo ali prek spleta), uporabljati izobraževalce.

14.1.6 *Nacionalne protidopinške organizacije* morajo sodelovati s svojim *nacionalnim olimpijskim komitejem* in *nacionalnim paralimpijskim komitejem*, da zagotovijo dostop do *izobraževanja* pred *prireditvijo* v skladu z 11. členom *športnikom* in

spremljevalnemu osebju športnika, ki so izbrani za sodelovanje na olimpijskih/paralimpijskih igrah (ali kateri koli *prireditvi*, na kateri sodeluje ali prireditev gosti *nacionalni olimpijski komite* oziroma, kjer je ustrezno, *nacionalni paralimpijski komite*).

14.2 Mednarodne zveze

14.2.1 Vsaka mednarodna zveza je pristojna za *izobraževanje*, ki se nanaša na čisti šport, v okviru svojega zadevnega športa.

14.2.2 Mednarodne zveze so odgovorne za *izobraževanje športnikov mednarodnega razreda* in ustreznega *spremljevalnega osebja športnika*.

14.2.3 Poleg navedenega imajo lahko mednarodne zveze vlogo pri izobraževanju *športnikov, ki niso športniki mednarodnega razreda*, in *spremljevalnega osebja športnika* v sodelovanju z ustrezno *podpisnico* ali nacionalno zvezo.

14.2.4 Vsaka mednarodna zveza mora razviti svoj program *izobraževanja* in ga dokumentirati v skladu s 16. členom.

14.2.5 Mednarodne zveze morajo od nacionalnih zvez zahtevati, da te izvajajo *izobraževanje* v sodelovanju z ustrezno *nacionalno protidopinško organizacijo* v skladu s členom 20.3.14 *Kodeksa*, posebej glede *izobraževanja* v zvezi s prireditvijo.

14.2.6 Mednarodne zveze bi morale razmisliti o vključevanju protidopinškega *izobraževanja* v obstoječe programe usposabljanja in/ali akreditacije za *spremljevalno osebje športnika* ter spodbujati nacionalne zveze, da storijo enako.

[Komentar k členu 14.2.6: Raziskave so kot primer pokazale, da imajo trenerji pomembno vlogo pri podpori športnikom pri izpolnjevanju njihovih protidopinških obveznosti. Ta vloga je še močnejša, kadar je protidopinško izobraževanje vključeno v obstoječe programe izobraževanja trenerjev.]

14.2.7 Mednarodne zveze morajo od nacionalnih zvez zahtevati, da se za izvajanje *izobraževanja* v okviru osebnih udeležb (v živo ali prek spleta) uporabljajo izobraževalci.

[Komentar k členu 14.2.7: Upošteva se, da lahko nacionalne zveze usposobijo in akreditirajo posameznike, ki jih nato podpisnica lahko pooblasti kot izobraževalce, da se zagotovi ohranjanje standardov izvajanja izobraževanja.]

14.3 *Organizatorji velikih prireditev*

14.3.1 *Organizatorji velikih prireditev* so pristojni za *izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo*, ki se nanaša na čisti šport, v okviru svoje zadevne *prireditve*.

14.3.2 *Organizatorji velikih prireditev* so odgovorni za *izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo* za *športnike* in *spremljevalno osebje športnika*, ki sodelujejo na njihovih *prireditvah*.

14.3.3 Vsak *organizator velikih prireditev* mora razviti svoj program *izobraževanja* in ga dokumentirati v skladu s 16. členom.

14.3.4 *Organizatorji velikih prireditev* morajo od organizacij, vključno s *pooblaščenimi tretjimi osebami*, ki izvajajo *izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo*, zahtevati, da se za izvajanje *izobraževanja* v okviru osebnih udeležb (v živo ali prek spleta) uporablja izobraževalce.

14.4 *Nacionalni olimpijski komiteji*/*nacionalni paralimpijski komiteji*

14.4.1 Člen 20.4.6 *Kodeksa* navaja, da je v primeru, da *nacionalna protidopinška organizacija* ne obstaja, *nacionalni olimpijski komite* (ali *nacionalni paralimpijski komite*, kot je primerno) pristojen za *izobraževanje* v svoji državi in mora delovati v skladu s členi 4 do 12.

14.4.2 V primeru, da *nacionalna protidopinška organizacija* obstaja, mora *nacionalni olimpijski komite* (ali *nacionalni paralimpijski komite*, kot je primerno) sodelovati s svojo *nacionalno protidopinško organizacijo* ali nacionalno zvezo, da zagotovi dostop do *izobraževanja* pred *prireditvijo* v skladu z 11. členom *športnikom* in *spremljevalnemu osebju športnika*, ki so izbrani za sodelovanje na olimpijskih/paralimpijskih igrah (ali kateri koli *prireditvi*, na kateri sodeluje ali prireditev gosti *nacionalni olimpijski komite* oziroma, kjer je ustrezno, *nacionalni paralimpijski komite*).

14.4.3 *Nacionalni olimpijski komiteji* in *nacionalni paralimpijski komiteji* morajo omogočiti izvajanje *izobraževanja* z zagotavljanjem dostopa *športnikom* in *spremljevalnemu osebju športnika*.

15.0 Vloge in obveznosti drugih

15.1 *Športniki* in *spremljevalno osebje športnika*

15.1.1 *Športniki* imajo pravico do *izobraževanja*, kot je opredeljena v Zakonu o pravicah *športnikov* na področju boja proti dopingu. *Športniki* se morajo udeleževati *izobraževanja*, kadar to zahteva določba člena 21.1.8 *Kodeksa*. *Športniki* bi morali biti seznanjeni z vsemi veljavnimi protidopinškimi politikami in pravili ter jih spoštovati v skladu s členom 21.1.1 *Kodeksa*.

15.1.2 *Športniki* bi morali zagovarjati vrednote čistega športa in ravnati v skladu s športnim duhom ter svojimi vrednotami.

15.1.3 *Spremljevalno osebje športnika* ima pravico do *izobraževanja* in se ga mora udeleževati, da lahko *športnikom*, ki jih spremlja, zagotavlja točne informacije o protidopinški dejavnosti, zlasti v primeru *zaščitenih oseb* in *mladoletnikov*, kot to zahteva določba člena 21.2.2 *Kodeksa*. *Spremljevalno osebje športnika* bi moralo poznati vse veljavne protidopinške politike in pravila, ki se nanašajo nanje ali na *športnike*, ki jih podpirajo, ter jih spoštovati v skladu s členom 21.2.1 *Kodeksa*.

15.1.4 *Spremljevalno osebje športnika* bi moralo zagovarjati vrednote čistega športa in ravnati v skladu s športnim duhom ter svojimi vrednotami, pri tem pa pozitivno vplivati na vrednote in vedenje *športnikov* ter spodbujati protidopinško naravnanost v skladu s členom 21.2.4 *Kodeksa*.

15.1.5 Druge *osebe*, za katere velja *Kodeks*, bi morale zagovarjati vrednote čistega športa in ravnati v skladu s športnim duhom ter svojimi vrednotami. Poleg tega bi morale pridobiti ustrezne protidopinške informacije, da bodo poznale in ravnale skladno z vsemi veljavnimi protidopinškimi politikami in jih spoštovale, v skladu s členom 21.3.1 *Kodeksa*.

15.2 Nacionalne zveze

15.2.1 Nacionalna zveza mora podpirati načelo, da mora *športnik* prvo izkušnjo z bojem proti dopingu pridobiti v okviru *izobraževanja* in ne v okviru *kontrole dopinga*.

15.2.2 Nacionalne zveze bi morale upoštevati svojo vlogo in prispevek, ki ga imajo lahko k razvoju in izvajanju dejavnosti *izobraževanja*, vključno z uporabo izobraževalcev v skladu s členom 14.2.7.

15.2.3 Nacionalne zveze bi morale proaktivno sodelovati z mednarodnimi zvezami in *nacionalno protidopinško organizacijo* za namene *izobraževanja*.

15.2.4 Nacionalne zveze bi morale omogočiti izvajanje *izobraževanja* z zagotavljanjem dostopa do *športnikov* in *spremljevalnega osebja športnika*.

15.3 Vlade

15.3.1 Vlade bi morale proaktivno omogočati razvoj in izvajanje programov *izobraževanja* v skladu s svojimi obveznostmi iz *UNESCO konvencije*, kot je določeno v 22. členu *Kodeksa*.

15.3.2 Vlade bi morale zagovarjati vključevanje *izobraževanja*, ki temelji na vrednotah, v šolske, klubske ali mladinske športne sisteme.

15.4 *Regionalna protidopinška organizacija*

15.4.1 *Regionalne protidopinške organizacije* bi morale podpirati svoje države članice pri načrtovanju, izvajanju, spremljanju, vrednotenju in promociji njihovih programov *izobraževanja* v skladu s členom 21.4.7 *Kodeksa*.

15.4.2 *Regionalne protidopinške organizacije* bi morale sodelovati z *nacionalnimi protidopinškimi organizacijami*, vladami in *nacionalnimi olimpijskimi komiteji* (ali *nacionalnimi paralimpijskimi komiteji*, kot je primerno) znotraj svojih regij, da zagotovijo podporo za usklajevanje dejavnosti *izobraževanja*.

15.4.3 *Regionalne protidopinške organizacije* bi morale poznati in označevati razpoložljive vire *izobraževanja* in nanje usmerjati članice v svoji regiji.

15.5 *Svetovna protidopinška agencija* (*WADA*)

15.5.1 *WADA* mora svojim deležnikom zagotavljati podporo za oblikovanje in izvajanje učinkovitih programov *izobraževanja* v skladu s *Kodeksom* in *Mednarodnimi standardi* za *izobraževanje*.

15.5.2 WADA bo zagotovila Smernice za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje*, predloge in usposabljanja za *podpisnice* za uporabo v razvoju njihovih programov *izobraževanja*.

15.5.3 *WADA* mora zagotoviti gradivo za *izobraževanje*, ki ga bodo uporabljale *podpisnice* ali katera koli druga *oseba*.

15.5.4 *WADA* je odgovorna za zagotavljanje skladnosti z *Mednarodnimi standardi* za *izobraževanje* in *Kodeksom* na podlagi postopka zagotavljanja skladnosti s *Kodeksom* in v skladu z *Mednarodnimi standardi* za skladnost *podpisnic* s *Kodeksom*.

15.5.5 WADA mora v podporo členu 25.1.1 *Kodeksa* redno sklicevati *podpisnice* in širše deležnike z namenom razvoja politike *izobraževanja* in prakse v skladu z nastajajočimi trendi, raziskavami, podatki in spoznanji, da se zagotovi, da *izobraževanje* ostaja učinkovito in koristno za *športnike*, *spremljevalno osebje športnika* in druge *osebe*.

15.5.6 *WADA* mora uporabiti vse razpoložljive podatke, povezane z *izobraževanjem*, za globalno spremljanje in vrednotenje dosega *izobraževanja* ter prizadevanj protidopinške skupnosti.

[Komentar k členu 15.5.6: Podatki, povezani z izobraževanjem, izhajajo iz različnih virov, med drugim: podatki o skladnosti, raziskovalni podatki in podatki, zbrani v platformi ADEL.]

ČETRTI DEL: ODGOVORNOST

16.0 Odgovornost

WADA bo spremljala skladnost *podpisnic* z *Mednarodnimi standardi* za *izobraževanje* v okviru postopka zagotavljanja skladnosti s *Kodeksom* ter po potrebi uveljavljala ustrezne posledice, ki so opredeljene v *Mednarodnih standardih* za skladnost *podpisnic* s *Kodeksom*.

Podpisnice so odgovorne za:

16.1 Dokumentiran program *izobraževanja*, ki vključuje najmanj:

- vizijo, namene in učne cilje programa v skladu s členom 8.0;
- analizo športnega sistema v skladu s 5. členom;
- razvojno pot *športnika* v skladu s členom 5.1;
- skupino za *izobraževanje* v skladu s 6. členom;
- postopek za pridobivanje, usposabljanje, ocenjevanje, akreditacijo in ponovno akreditacijo izobraževalcev v skladu s 7. členom;
- vire, potrebne za izvajanje programa, v skladu s členom 8.2.

16.2 Učni načrt v skladu s členom 8.1, ki vključuje najmanj:

- obvezne temeljne teme v skladu s členom 8.1.1;
- učne izide;
- vedenje, skladno z vrednotami čistega športa.

16.3 Dokumentiran letni načrt *izobraževanja* v skladu s členoma 9.1 in 9.2, ki vključuje najmanj:

- opredelitev dejavnosti *izobraževanja*;
- katerim kategorijam skupin za *izobraževanje* bodo namenjene dejavnosti *izobraževanja*;
- kdo bo izvajal dejavnosti *izobraževanja*;
- vrste dejavnosti *izobraževanja*;
- kdaj bodo izvedene dejavnosti *izobraževanja*;
- katere cilje programa, teme in učne izide bodo obravnavale dejavnosti *izobraževanja*;
- postopki za vrednotenje učenja v skladu s členom 12.2;
- postopke spremljanja in beleženja podatkov v skladu s členom 12.1.

16.4 Dokumentirano poročilo o ocenjevanju v skladu s členom 12.3, ki vključuje najmanj:

- podatke, pridobljene pri spremljanju;
- število izobraženih *športnikov* in *spremljevalnega osebja športnika* po posamezni fazi razvojne poti *športnika*;
- pregled rezultatov ocenjevanja udeležencev;
- povzetek rezultatov izkušenj udeležencev;

- povratne informacije izobraževalcev (kjer je ustrezno);
- oceno, ali so bili cilji programa doseženi;
- sklepe in priporočila za program *izobraževanja* in naslednji načrt *izobraževanja*.

[Komentar k 16. členu: WADA bo podpirala deležnike prek programa podpore pri izvajanju Kodeksa (CISP) in Globalnega okvira za učenje in razvoj (GLDF) kot primerov.]

PRILOGA 1: OPREDELITVE POJMOV

Definirani izrazi iz *Kodeksa*, ki se uporabljajo v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje*

ADAMS: Protidopinški administrativni sistem in sistem upravljanja je spletni program za vodenje zbirke podatkov na spletu, ki se uporablja za vnašanje, shranjevanje, izmenjavo in poročanje, oblikovan pa je tako, da pomaga deležnikom in *WADA* pri njihovem protidopinškem delovanju skladno z zakonodajo s področja varstva podatkov.

Protidopinška organizacija: *WADA* ali *podpisnica*, ki je odgovorna za sprejetje pravil o uvedbi, izvajanju ali uveljavljanju katerega koli dela postopka *kontrole dopinga*. To na primer vključuje tudi Mednarodni olimpijski komite, Mednarodni paralimpijski komite, druge *organizatorje velikih prireditev*, ki izvajajo *testiranje* na svojih *prireditvah*, mednarodne zveze in *nacionalne protidopinške organizacije*.

Športnik: Vsaka *oseba*, ki tekmuje v športu na mednarodni ravni (kot jo opredeli vsaka mednarodna zveza) ali nacionalni ravni (kot jo opredeli vsaka *nacionalna protidopinška organizacija*). *Protidopinška organizacija* lahko po lastni presoji uveljavi protidopinška pravila tudi zoper *športnika*, ki ni *športnik mednarodnega* ali *nacionalnega razreda*, in tako tudi nanj razširi definicijo »*športnika*«. V zvezi s *športniki*, ki niso *športniki* ne *mednarodnega* ne *nacionalnega razreda*, lahko *protidopinška organizacija*: izvaja omejeno *testiranje* ali *testiranja* sploh ne izvaja; analizira *vzorce* na manj kot celoten nabor *prepovedanih snovi*; zahteva omejene podatke o športnikovi lokaciji ali jih sploh ne zahteva; ne zahteva vnaprej najavljenih *terapevtskih izjem*. Če kateri koli *športnik,* nad katerim se je *protidopinška organizacija* odločila izvajati svojo pristojnost za testiranje in ki tekmuje na ravni, nižji od mednarodne ali nacionalne, krši protidopinška pravila po členu 2.1, 2.3 ali 2.5, se uveljavijo *posledice*, določene v *Kodeksu*. Za namene členov 2.8 in 2.9 ter za namene obveščanja in *izobraževanja* na področju boja proti dopingu je *športnik* katera koli *oseba*, ki sodeluje v športu pod okriljem katere koli *podpisnice*, vlade ali druge športne organizacije, ki sprejema *Kodeks*.

[Komentar k izrazu »športnik«: V izogib dvomu velja, da protidopinška organizacija za takšne športnike ne sme sprejeti drugačnih pravil (vključno glede terapevtskih izjem), razen glede zadev, ki so jasno navedene zgoraj ali so izrecno dovoljene z Mednarodnimi standardi.

Posamezniki, ki sodelujejo v športu, lahko spadajo v eno od petih kategorij: 1) športnik mednarodnega razreda, 2) športnik nacionalnega razreda, 3) posamezniki, ki niso športniki mednarodnega ali nacionalnega razreda, vendar se je mednarodna zveza ali nacionalna protidopinška organizacija odločila, da bo nad njimi izvajala pristojnost, 4) rekreativni športnik in 5) posamezniki, nad katerimi nobena mednarodna zveza ali nacionalna protidopinška organizacija ni izvajala ali se ni odločila izvajati pristojnosti. Protidopinška pravila Kodeksa veljajo za vse športnike mednarodnega ali nacionalnega razreda, pri čemer se natančne definicije športa na mednarodni in državni ravni določijo v protidopinških pravilih mednarodnih zvez oziroma nacionalnih protidopinških organizacij.]

Športnikov biološki potni list: Program in postopki zbiranja in primerjanja podatkov, kot jih opisujejo *Mednarodni standardi* za *testiranja* ter *Mednarodni standardi* za laboratorije.

Spremljevalno osebje športnika/član spremljevalnega osebja športnika: Vsak trener, menedžer, agent, član ekipe, funkcionar, medicinsko in reševalno osebje, starš ali druga *oseba*, ki dela, zdravi ali pomaga *športniku*, ki se udeležuje ali se pripravlja na športno *tekmovanje*.

Kodeks: Svetovni protidopinški *kodeks*.

Tekmovanje: Posamezna dirka, tekma, igra ali posamezno športno tekmovanje. Na primer košarkarska tekma, finale olimpijskega teka na 100 metrov v atletiki. Pri dirkah, ki potekajo v več etapah, in drugih športnih tekmovanjih, na katerih se nagrade podeljujejo na dnevni ravni ali v drugih vmesnih obdobjih, se razlikovanje med *tekmovanjem* in *prireditvijo* določi s pravilnikom ustrezne mednarodne zveze.

Posledice kršitev protidopinških pravil (»posledice«): Kršitev protidopinških pravil s strani *športnika* ali druge *osebe* lahko povzroči eno ali več naslednjih posledic: (a) *diskvalifikacija* pomeni, da se *športnikovi* rezultati na določenem *tekmovanju* ali *prireditvi* razveljavijo, skupaj z vsemi *posledicami*, ki iz tega sledijo, vključno z odvzemom vseh morebitnih medalj, točk in nagrad; (b) *izločitev* pomeni, da je *športniku* ali drugi *osebi* zaradi kršitve protidopinških pravil za določeno obdobje prepovedano sodelovati na katerem koli *tekmovanju* ali v drugi dejavnosti ali financiranju, kot to predpisuje člen 10.14; (c) *začasna izključitev* pomeni, da je *športniku* ali drugi *osebi* začasno prepovedano nastopati na katerem koli *tekmovanju* ali v dejavnosti, dokler ne pride do dokončne odločitve po obravnavi, ki se izvede v skladu z 8. členom; (d) *finančne posledice* pomenijo izrečeno finančno sankcijo, naloženo zaradi kršitve protidopinških pravil ali zaradi povrnitve stroškov, povezanih s kršitvijo protidopinških pravil; (e) *javno razkritje* pomeni razširjanje ali posredovanje informacij splošni javnosti ali *osebam*, ki niso med tistimi, upravičenimi do predhodnega obvestila v skladu s 14. členom. Ekipe v *ekipnih športih* so prav tako lahko podvržene *posledicam*, kot to določa 11. člen.

Pooblaščena tretja oseba: Katera koli *oseba*, na katero *protidopinška organizacija* prenese kateri koli vidik *kontrole dopinga* ali programov protidopinškega *izobraževanja*, kar med drugim vključuje tretje osebe ali druge *protidopinške organizacije*, ki za *protidopinško organizacijo* izvajajo odvzem *vzorcev* ali druge storitve *kontrole dopinga* ali programe protidopinškega *izobraževanja*, ali posameznike, ki delujejo kot neodvisni izvajalci, ki za *protidopinško organizacijo* izvajajo storitve *kontrole dopinga* (npr. uradniki za *kontrolo dopinga* ali nadzorniki, ki niso zaposleni). Ta definicija ne vključuje *CAS*.

Kontrola dopinga: Vsi koraki in postopki, od načrtovanja razporeditve testiranj do končne rešitve morebitne pritožbe ter izvrševanja *posledic*, vključno z vsemi vmesnimi koraki in postopki, med drugim *testiranje*, preiskave, podatki o lokaciji, *terapevtske izjeme*, odvzem in ravnanje z *vzorcem*, laboratorijska analiza, *upravljanje z rezultati* ter preiskave ali postopki v zvezi s kršitvami člena 10.14 (Status med obdobjem *izločitve* ali *začasne izključitve*).

Izobraževanje: Proces učenja za vcepljanje vrednot in razvoj vedenja, ki spodbuja in ščiti športni duh ter preprečuje namerno in nenamerno uporabo dopinga.

Prireditev: Serija posameznih *tekmovanj*, ki jih skupaj vodi en predsedujoči organ (npr. olimpijske igre, svetovna prvenstva mednarodne zveze ali panameriške igre).

Prireditveni prostori: Prostori, ki jih kot take določi predsedujoči organ *prireditve*.

Izločitev: Glej zgoraj: *Posledice kršitev protidopinških pravil*.

Mednarodna prireditev: *Prireditev* ali *tekmovanje*, na katerem je predsedujoči organ Mednarodni olimpijski komite, Mednarodni paralimpijski komite, mednarodna zveza, *organizator velikih prireditev* ali druga mednarodna športna organizacija ali pa so imenovani tehnični funkcionarji za to *prireditev*.

Športnik mednarodnega razreda: *Športnik*, ki tekmuje v športu na mednarodni ravni, kot jo opredeljuje vsaka mednarodna zveza, v skladu z *Mednarodnimi standardi* za *testiranja*.

[Komentar k izrazu »športnik mednarodnega razreda«: V skladu z Mednarodnimi standardi za testiranja lahko mednarodna zveza po lastni izbiri določi kriterije, po katerih bo športnike uvrstila med športnike mednarodnega razreda, npr. na podlagi uvrstitve na lestvici, udeležbe na določenih mednarodnih prireditvah ali vrste licence v določenem preteklem časovnem obdobju itd. Vendar pa mora te kriterije objaviti v jasni in jedrnati obliki, zato da lahko športniki hitro in enostavno ugotovijo, kdaj bodo uvrščeni med športnike mednarodnega razreda. Če kriteriji na primer vključujejo udeležbo na določenih mednarodnih prireditvah, mora mednarodna zveza objaviti seznam teh mednarodnih tekmovanj in časovno obdobje za nazaj, ki se uporablja.]

Mednarodni standardi: Standardi, ki jih je v podporo *Kodeksu* sprejela *WADA*. Skladnost z *Mednarodnimi standardi* (v nasprotju z drugimi alternativnimi standardi, prakso ali postopki) zadostuje za ugotovitev, da so se postopki, ki jih vključujejo *Mednarodni standardi*, primerno izvajali. *Mednarodni standardi* vključujejo vse *tehnične dokumente* in *tehnična pojasnila*, ki so izdani na podlagi *Mednarodnih standardov*.

Organizatorji velikih prireditev: Celinska združenja *nacionalnih olimpijskih komitejev* ter druge mednarodne organizacije, ki združujejo več športov in ki skupaj delujejo kot predsedujoči organ za celinsko, regionalno ali drugo *mednarodno prireditev*.

Mladoletni športnik: Fizična *oseba*, ki še ni dopolnila starosti osemnajst (18) let.

Nacionalna protidopinška organizacija: Pravni subjekt(-i), ki mu (jim) posamezna država določi prvenstveno pooblastilo in odgovornost za sprejemanje in izvajanje protidopinških pravil, usmerjanje odvzema *vzorcev*, upravljanje z rezultati ter izvajanje *upravljanja z rezultati* na nacionalni ravni. Če pristojna(-e) javna(-e) oblast(-i) ne imenuje(-jo) *nacionalne protidopinške organizacije*, to nalogo opravlja *nacionalni olimpijski komite* ali njegov pooblaščenec.

Nacionalna prireditev: Športna *prireditev* ali *tekmovanje*, ki vključuje pretežno športnike *mednarodnega* ali *nacionalnega razreda* in ki ni *mednarodna prireditev*.

Športnik nacionalnega razreda: *Športnik*, ki tekmuje v športu na nacionalni ravni, kot jo opredeljuje vsaka *nacionalna protidopinška organizacija*, v skladu z *Mednarodnimi standardi* za *testiranja*.

Nacionalni olimpijski komite: Organizacija, ki jo priznava Mednarodni olimpijski komite. Izraz *nacionalni olimpijski komite* vključuje tudi nacionalno športno konfederacijo v tistih državah, kjer nacionalna športna konfederacija izvaja naloge, tipične za *nacionalni olimpijski komite* na protidopinškem področju.

Oseba: Fizična *oseba*, organizacija ali drug subjekt.

Zaščitena oseba: *Športnik* ali druga fizična *oseba*, ki v času kršitve protidopinških pravil: (i) ni dopolnil(-a) starosti šestnajst (16) let; (ii) ni dopolnil(-a) starosti osemnajst (18) let in ni vključen(-a) v nobeno *registrirano skupino za testiranje* ter nikoli ni tekmoval(-a) na nobeni *mednarodni prireditvi* v odprti kategoriji; ali (iii) je bilo zanj(-o) zaradi razlogov, ki niso povezani s starostjo, ugotovljeno, da na podlagi veljavne nacionalne zakonodaje nima poslovne sposobnosti.

[Komentar k izrazu »zaščitena oseba«: Ni vsak mladoletnik zaščitena oseba. Kodeks razlikuje med različnimi skupinami mladoletnikov na podlagi dveh meril: (i) starosti in (ii) ravni športnih dosežkov. Mladoletni športniki, mlajši od 16 let, se vedno štejejo za zaščitene osebe. Predpostavlja se, da praviloma niso sposobni nadzorovati svojega vedenja na enak način kot odrasli in zato potrebujejo posebno obravnavo. Če je mladoletnik starejši od 16 let (vendar mlajši od 18 let), se domneva, da ima višjo raven razumevanja in, glede na svojo športno raven, boljši dostop do protidopinškega izobraževanja. To opravičuje drugačno obravnavanje starostne skupine med 16 in 18 let v primerjavi s starostno skupino pod 16 let. Izraz »odprta kategorija« izključuje tekmovanja, ki so omejena na kategorije mladincev ali starostnih skupin.

Športniki, pri katerih je dokazano, da nimajo poslovne sposobnosti zaradi zmanjšanih intelektualnih sposobnosti, se ne glede na starost vedno štejejo za zaščitene osebe.

Namen kategorije zaščitene osebe je upoštevati, da športnik ali druga oseba morda nima potrebne duševne sposobnosti, da bi v zadostni meri razumel(-a) in se zavedal(-a) prepovedi ravnanj, ki jih vsebuje Kodeks. Posebna obravnava zaščitene osebe izhaja iz dejstva, da je osrednje merilo za določitev obdobja izločitve »krivda«.

Okoliščine, v katerih je treba zaščiteno osebo, mladoletnega športnika ali rekreativnega športnika obravnavati drugače kot druge osebe ali športnike, so v Kodeksu posebej opredeljene. Glede člena 7.4 ali katerega koli drugega člena Kodeksa naj se ne domneva, da je predvidena drugačna obravnava, če ni to izrecno navedeno.]

Rekreativni športnik: Fizična *oseba*, ki jo tako opredeli ustrezna *nacionalna protidopinška organizacija*; vendar izraz ne vključuje *osebe*, ki je bila v isti športni panogi v petih (5) letih pred kršitvijo protidopinških pravil *športnik mednarodnega razreda* (kot ga opredeljuje vsaka mednarodna zveza v skladu z *Mednarodnimi standardi* za *testiranja*) ali *športnik nacionalnega razreda* (kot ga opredeljuje vsaka *nacionalna protidopinška organizacija* v skladu z *Mednarodnimi standardi* za *testiranja*), je sodelovala v tej športni panogi kot profesionalni vlogi, je tekmovala na *mednarodni* ali *nacionalni prireditvi*, je na *mednarodni prireditvi* v odprti kategoriji predstavljala katero koli državo ali

je bila vključena v katero koli *registrirano skupino za testiranje* ali drugo skupino za podatke o lokaciji, ki jo vodi mednarodna zveza ali *nacionalna protidopinška organizacija*.

[Komentar k izrazu »rekreativni športnik«: V zvezi z izrazom »profesionalna vloga« so lahko dodatna pojasnila zagotovljena v Mednarodnih standardih za upravljanje z rezultati ali smernicah.

Izraz »odprta kategorija« izključuje tekmovanja, ki so omejena na kategorije mladincev ali starostnih skupin. Okoliščine, v katerih je treba zaščiteno osebo, mladoletnega športnika ali rekreativnega športnika obravnavati drugače kot druge osebe ali športnike, so v Kodeksu posebej opredeljene. Glede člena 7.4 ali katerega koli drugega člena Kodeksa se ne sme domnevati, da je predvidena drugačna obravnava, če to ni izrecno navedeno.]

Regionalna protidopinška organizacija: Regionalni subjekt, ki ga države članice pooblastijo za usklajevanje in upravljanje prenesenih področij svojih nacionalnih protidopinških programov, kar lahko vključuje tudi sprejemanje in izvajanje protidopinških pravilnikov, načrtovanje in odvzemanje *vzorcev*, upravljanje z rezultati, pregled *terapevtskih izjem*, izvajanje obravnav ter izvajanje programov za *izobraževanje* na regionalni ravni.

Registrirana skupina za testiranje: Skupina vrhunskih *športnikov*, ki jo ustanovijo ločeno na mednarodni ravni mednarodne zveze in na nacionalni ravni vsaka *nacionalna protidopinška organizacija*; ti *športniki* so podvrženi vsaj *minimalnemu testiranju izven tekmovanj* v okviru načrta razporeditve *testiranj* mednarodne zveze ali *nacionalne protidopinške organizacije* ter morajo zato predložiti informacije o svoji lokaciji, kot to določajo člen 5.5 ter *Mednarodni standardi* za *testiranja*.

Podpisnice: Subjekti, ki sprejmejo *Kodeks* in se strinjajo, da ga bodo izvajali, kot to predpisuje 23. člen.

Objektivna odgovornost: Pravilo, ki določa, da po členih 2.1 in 2.2 za ugotovitev kršitve protidopinških pravil *protidopinški organizaciji* ni treba dokazati *športnikovega* naklepa, *krivde*, malomarnosti ali zavedne *uporabe*.

Testiranje: Del postopka *kontrole dopinga*, ki vsebuje tudi načrtovanje razporeditve testiranj, odvzem *vzorcev*, ravnanje z *vzorci* in prevoz *vzorcev* do laboratorija.

Skupina za testiranje: Skupina *športnikov*, ki jih mednarodna zveza ali *nacionalna protidopinška organizacija* obravnava kot manj prioritetne in prihajajo iz športnih panog/disciplin z manjšim tveganjem kot *športniki* v *registrirani skupini za testiranje* in ki so podvrženi vsaj minimalnem *testiranju izven tekmovanj* in morajo predložiti podatke o lokaciji, kot je določeno v *Mednarodnih standardih* za *testiranje*.

Terapevtska izjema (TI): *Terapevtska izjema športniku* z bolezenskim stanjem omogoča uporabo *prepovedane snovi* ali *prepovedanega postopka*, vendar le, če so izpolnjeni pogoji iz člena 4.4 in *Mednarodnih standardov* za *terapevtske izjeme*.

UNESCO konvencija: Mednarodna konvencija proti uporabi nedovoljenih snovi v športu, ki je bila sprejeta na 33. zasedanju generalne konference UNESCO 19. oktobra 2005, vključno z vsemi spremembami, ki so jih sprejele države, ki so stranke Konvencije, in Konferenca pogodbenic Mednarodne konvencije proti uporabi nedovoljenih snovi v športu.

WADA: Svetovna protidopinška agencija.

II. Definirani izraz iz *Mednarodnih standardov* za skladnost *podpisnic* s *Kodeksom*, ki se uporablja v *Mednarodnih standardih za izobraževanje*

Skladnost s *Kodeksom*: Skladnost z vsemi zahtevami v *Kodeksu* in/ali *Mednarodnih standardih*, ki veljajo za zadevno *podpisnico*, ter s kakršnimi koli posebnimi zahtevami, ki jih naloži izvršni odbor *WADA*.

III. Definirani izrazi, specifični za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje*

Protidopinško *izobraževanje*: Izvajanje usposabljanja s protidopinškimi vsebinami za krepitev sposobnosti vedenja, skladnega z vrednotami čistega športa, in sprejemanja premišljenih odločitev.

Razvojna pot *športnika*: Splošni model, ki opisuje ključne faze razvoja *športnika* znotraj določenega športa ali športnega sistema posamezne države.

Ozaveščanje: Poudarjanje vsebin in vprašanj v zvezi s čistim športom.

Vedenje, skladno z vrednotami čistega športa: Dejanja, ki jih morajo biti *športniki* in *spremljevalno osebje športnika* sposobni izvajati; zanje se pričakuje, da jih morajo izkazovati v zvezi z obveznimi temami, opredeljenimi v členu 8.1.1.

Dejavnost *izobraževanja*: Vsaka dejavnost, ki je namensko zasnovana in izvedena za spodbujanje učenja. Primeri vključujejo e-učenje, delavnice, udeležbo na izobraževanju na podlagi scenarijev, vzajemne pogovore, spletne seminarje itd.

Načrt *izobraževanja*: Dokument, ki opisuje sklop dejavnosti *izobraževanja*, ki naj jih *podpisnica* izvaja vsako leto za doseganje predvidenih učnih izidov.

Skupina za *izobraževanje*: Seznam prednostno razvrščenih skupin in kategorij, ki so jih *podpisnice* določile za *izobraževanje*.

Program *izobraževanja*: Dokument, ki vključuje: vizijo *izobraževanja*, namene in cilje, analizo športnega sistema, razvojno pot *športnika*, postopke za pridobivanje, usposabljanje, ocenjevanje in akreditacijo izobraževalcev, opredelitev skupine za *izobraževanje* ter potrebne vire za izvedbo.

Izobraževalec: Oseba, ki je usposobljena in akreditirana za izvajanje *izobraževanja* in jo za ta namen pooblasti *podpisnica*.

Poročilo o ocenjevanju: Dokument, ki opisuje učinkovitost programa *izobraževanja* z uporabo podatkov spremljanja, podatkov o preverjanju znanja in vseh drugih relevantnih informacij. Iz dokumenta mora neposredno izhajati poročilo o napredku pri doseganju ciljev, določenih v programu *izobraževanja* in načrtu *izobraževanja*, ter mora podati priporočila, ki usmerjajo pripravo naslednjega letnega načrta *izobraževanja*.

***Izobraževanje* v sklopu prireditve:** Kakršna koli vrsta dejavnosti *izobraževanja*, ki poteka med *prireditvijo*, običajno na prizorišču *prireditvenega prostora*.

***Izobraževanje* v zvezi s *prireditvijo*:** Nanaša se na izobraževanje, povezano s *prireditvami*, organiziranimi pod okriljem enega predsedujočega organa. To zajema tako *izobraževanje* pred *prireditvijo* kot tudi *izobraževanje* v sklopu *prireditve*. Vsebina vključuje podrobnosti, posebne za posamezno *prireditev*, kot so na primer protidopinška pravila in dejavnosti, obdobja *med ali izven tekmovanj*, pogoji za udeležbo, povezani z *izobraževanjem*, organizacije s pristojnostjo za *testiranje* in postopki *TI*.

Smernice za *Mednarodne standarde* za *izobraževanje*: Neobvezni dokument v Svetovnem protidopinškem programu, ki zagotavlja smernice o *izobraževanju* in ga da *WADA* na voljo *podpisnicam*.

Zagotavljanje informacij: Dajanje na voljo točnih in posodobljenih vsebin v zvezi s čistim športom.

***Izobraževanje* pred *prireditvijo*:** Izvajanje prilagojenih dejavnosti *izobraževanja* za pripravo *športnikov* in *spremljevalnega osebja športnika* na *prireditev* z namenom seznanjanja s specifičnimi protidopinškimi zahtevami, povezanimi s to *prireditvijo*, ter razvijanja ustreznih vedenj, skladnih z vrednotami čistega športa.

Preprečevanje: Nanaša se na ukrepe, izvedene za preprečevanje dopinga. Preprečevanje obsega šest ključnih medsebojno povezanih strategij. To so: *izobraževanje*, odvračanje, odkrivanje, izvrševanje, skladnost in vladavina prava.

Nadarjeni *športniki*: Športniki, ki redno trenirajo in so predani športu ter so prepoznani kot nadarjeni prek uradnih postopkov, kot je udeležba na taborih za nadarjene ali vključitev v program razvoja nadarjenih.

***Izobraževanje*, ki temelji na vrednotah:** Izvajanje aktivnosti, ki poudarjajo razvoj posameznikovih osebnih vrednot in načel. To izobraževanje pri udeležencih krepi sposobnost sprejemanja odločitev za etično vedenje.

IV. Definirana izraza iz *Mednarodnih standardov* za *upravljanje z rezultati*, ki se uporabljata v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje*

Neposredovana prijava lokacije: Neizpolnjena dolžnost *športnika* (ali tretje osebe, ki jo je *športnik* za to pooblastil), (1) da izvede točno in popolno prijavo lokacije, ki omogoča lociranje in *testiranje športnika* ob času in na lokaciji, navedeni v prijavi lokacije, ali (2) da po potrebi posodobi prijavo lokacije, da ta ostane točna in popolna, vse v skladu s členom 4.10.6 *Mednarodnih standardov* za *testiranja* ter Prilogo B.2 *Mednarodnih standardov* za *upravljanje z rezultati*.

Neuspešno testiranje: Neizpolnjena dolžnost *športnika*, da je na voljo in dosegljiv za *testiranje* v celotnem 60-minutnem časovnem okvirju testa na določeni lokaciji in ob času, ki sta navedena v njegovi prijavi lokacije za ta dan, v skladu s členom 4.10.6 *Mednarodnih standardov* za *testiranja* ter Prilogo B.2 *Mednarodnih standardov* za *upravljanje z rezultati*.

V. Definirani izraz iz *Mednarodnih standardov* za *testiranje*, ki se uporablja v *Mednarodnih standardih* za *izobraževanje*

Osebje za odvzem *vzorcev*: Skupina usposobljenih oseb, ki jih je organ, pristojen za odvzem *vzorcev*, pooblastil za izvajanje ali sodelovanje pri postopkih odvzema *vzorcev*.